

уверује 414-33/25

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА
И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Сектор за социјалну заштиту
Одељење за инспекцијски надзор
Број: 001359667 2026 13400 004 003 000 001
Датум 01.06.2026. године
Немањина 22-26
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА			
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА			
Београд			
Примљено:	16 JUN 2026		
Ојед.сектор:	Број пр.-акт	Прилог	
41 4	33	22002	

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

ул. Делиградска бр. 16
Београд

ПРЕДМЕТ: Одговор на Извештај НПМ о посети Дому за децу и омладину без родитељског старања „Споменак“, Панчево
Веза: број 414-33/25, дел.бр. 5608 од 23.02.2026. године

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је размотрило ваш Извештај о посети Дому за децу и омладину без родитељског старања „Споменак“, Панчево, и у вези са наведеним у прилогу су сугестије које се односе на препоруке које су у оквиру извештаја дате наведеном субјекту.

Препорука 1: Дом „Споменак“ ће заједно са корисницима оплеменили њихове собе личним предметима и украсним детаљима.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања сагласно је са овом препоруком. Корисници имају право да у сваком сегменту одлучивања о њиховим правим и интересима учествују (партиципирају) у наведеном процесу, у обиму и на начин који је у складу са њиховим могућностима. Такође, потребно је корисницима обезбедити пријатно окружење које ће одражавати њихову индивидуалност. Њихово активно учешће у наведеним активностима обезбедиће позитивнији однос корисника према окружењу у коме се налазе. Са друге стране, на тај начин створиће се топлија атмосфера и веће задовољство корисника кроз укључивање у поступке „одлучивања“.

Препорука 2: Дом „Споменак“ ће санирати сва постојећа оштећења на орманима у ходнику, заједничким купатилима и спорској сали и побољшати хигијену у заједничким купатилима.

Потребно је додатним бенефитима мотивисати децу да више воде рачуна о одржавању и хигијени простора у коме живе и реализовати радионице на ову тему.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања сагласно је са овом препоруком. Намештај који се налази у ходницима и који се не користи потребно је уклонити, посебно из разлога уколико представља опасност по безбедност деце. Уколико се ради о намештају који је у функцији, потребно је санирати оштећења и учинити га безбедним. Што се тиче хигијене у заједничким купатилима потребно је учинити напоре да се она доведе на прихватљив ниво. Сматрамо да је неопходно и укључивање деце не само путем разговора и радионица, већ и ради стицања хигијенских навика које ће им бити потребне у животу. Потребно је континуирано радити са децом у свим сегментима, па и у делу хигијене, опасностима које су последица хигијенске запуштености, као и у делу одговорности за поступање које није у складу са важећим стандардима.

Што се тиче санирања оштећења на заједничким купатилима и на спортској сали потребно је сагледати постојећу проблематику. Установа има могућност да се обрати оснивачу као и Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања ради решавања проблема које није сама у могућности да реши.

Такође, потребно је организовати активности за кориснике којима би се квалитетно организовало њихово слободно време, а такође што више потенцирати на спорту и спортским активностима како би корисници стекли здраве навике.

Препорука 3: Дом „Споменак“ ће приликом пријема корисницима уручивати и омогућити им да задрже код себе писмени информатор, састављен на језику и ина начин који могу да разумеју, у којем ће бити наведене све битне информације о боравку у Дому, рачунајући и њихова права и обавезе и начин на који могу заштитити своја права и добити правну помоћ. Овај информатор ће се, у складу са околностима, уручивати и законском заступнику, изабраној особи од поверења и члановима уже породице корисника.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања сагласно је да би корисници који су смештени у Дом „Споменак“ били боље упознати са својим правим, обавезама, одговорношћу као и могућностима заштите уколико би приликом пријема добили информатор у писаном облику, где би на једном месту били садржани сви наведени подаци. Такође, сматрамо да је потребно да запослени који непосредно раде са корисницима детаљно појасне и саме процедуре које се односе на заштиту корисника, а имајући у виду узраст корисника и породичне прилике због којих су смештени у дом.

Препорука 4: Дом „Споменак“ ће процедуру поступања по притужбама корисника ускладити са притужбеним поступком предвиђеним Законом о правима корисника привременог смештаја у социјалној заштити и прилагодити је корисницима. Дом „Споменак“ ће успоставити и водити евиденцију притужби и приговора.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања сагласно је са наведеном препоруком.

Препорука 5: Дом „Споменак“ ће предузети активности у циљу информисања корисника о праву на бесплатну правну помоћ прописану Законом о бесплатној правној помоћи, обезбедити обрасце за подношење захтева за бесплатну правну помоћ и пружити подршку корисницима којима је потребно или желе да остваре ово право.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања сагласно је са наведеном препоруком.

Препорука 6: Дом „Споменак“ ће утврдити краћи рок за поновни преглед индивидуалних планова услуга за све кориснике.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања сматра да се поновни преглед индивидуалних планова услуга за све кориснике врши у складу са дефинисаним роковима. Наиме, Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите дефинисано је у члану 17. да се поновни преглед врши у складу са роковима наведеним у индивидуалном плану услуге, процењеним интензитетом подршке, дефинисаним циљевима и исходима, а којим се омогућава прилагођавање активности потребама и циљевима корисника и оствареним ефектима услуге. Даље је дефинисано да се поновни преглед сваког индивидуалног плана услуге за децу и младе врши се најмање једном у шест месеци, а да пружалац услуге може утврдити и краћи рок у складу са индивидуалним планом услуге и посебним прописима. Дакле, сматрамо да се краћи рок за поновни преглед може одредити у складу са индивидуалним планом услуге или одређеним променама које утичу на поновну процену.

Препорука 7: Дом „Споменак“ ће организовати и редовно спроводити групне радионице за кориснике.

Министарство је сагласно са овом препоруком, јер је њихова важност за кориснике велика.

Препорука 8: Дом „Споменак“ ће успоставити план спортских, културних и других активности корисника ван школских обавеза, у циљу планског организовања њиховог слободног времена и обезбеђивања што потпунијег програма сврсисходних активности.

Министарство је сагласно са овом препоруком. Сматрамо да је за кориснике веома битно да се слободно време квалитетно организује, да се организују разне врсте активности у складу са интересовањима корисника. Дом „Споменак“ има простора за организовање оваквих активности, а оне су од изузетног значаја за даљи развој корисника.

Сагласни смо да се у домовима за децу без родитељског старања уочава промена корисничке структуре, те да је све више корисника који имају менталне сметње, што захтева прилагођен и специфичан начин рада са њима. То изискује потребу за додатним обукама запослених и јачању њихових компетенција. Потребно је сагледати потребе за додатним обукама запослених, у складу са насталим променама. Такође, постоји и могућност Дома „Споменак“ да се у делу стручне подршке у раду обрати Покрајинском заводу за социјалну заштиту.

Када је реч о средствима за личне потребе корисника (цепарац) Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је упознато са проблемом око подизања наведених средстава и њиховог трошења. Наиме, Министарство је почетком 2026. године, а управо из разлога да би се нашло одрживо решење, дало могућност свим државним пружаоцима домског смештаја да се изјасне да ли желе да се цепарац корисницима уплаћује на њихове текуће рачуне или да се уплаћује на рачун установе, те да се цепарац „даје“ на руке корисницима односно њиховим старатељима. Установе су имале обавезу и да израде интерни акт којим ће се детаљно регулисати процедура подизања цепарца, куповина потрепштина за кориснике и правдања, као и начин правдања. Проблем се јавља када су у питању корисници који су под непосредним старатељством органа старатељства (центра за социјални рад), јер постављени старатељи из реда запослених често немају капацитета да на дневном нивоу обављају

куповине за потребе корисника, а посебан проблем се јавља када се корисник налази под старатељством центра који се не налази у месту где је смештен у установу социјалне заштите. Такође, проблем представља и ситуација у којој корисници нису лишени пословне способности али физички нису у могућности да сами подижу новац и одлазе у куповину. До сада је пракса била да се у установама социјалне заштите формирала вишечлана комисија која је била задужена за наведене кориснике (одлазила у набавку и водила евиденцију и правдања о утрошеним средствима), а када су била лица под непосредним старатељством тада је своје поступање правдала старатељу. Министарство је свесно наведеног проблема и у плану је израда инструкције којом би се дала детаљнија упутства за поступање када су у питању средства за личне потребе корисника (цепарац).

Што се тиче навода да се корисницима Дома „Споменак“ од стране старатеља обезбеђују ваучер-картице за куповину у одређеним продајним објектима, те ограничава могућност корисника да од свог цепарца купе оно што сматрају да им је неопходно или желе, наравно у договору са васпитачима, сматрамо да овакво ограничавање није добро по корисника, већ да се ради о решењу којим се олакшава поступање старатеља.

Ово министарство се захваљује на корисним препорукама Заштитника грађана у Извештају о посети Дому за децу и омладину без родитељског старања „Споменак“, Панчево.

С поштовањем,

СК

МИНИСТАР
Милорад М. Стаменковски

